

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

Ameriška konkurencija.

x. Kadar se govori o propadu kmetskega stanu in sploh o neuspešnosti poljedelstva v Evropi, kaže se na konkurencijo, katero je začela delati Amerika v novjšem času s svojimi poljskimi pridelki. Cena žita se je v poslednjih letih znižala malo da ne do polovice tiste cene, katera je veljala še do 1875. leta. Pa ne le s pšenico zalaga Amerika Angleško in deloma Francosko in Nemško, tudi meso v čim dalje večji meri uvaža v Evropo, in če bo trtna uš uničila naše vinograde, ima Amerika proti tej pošasti stanovitne trte in se pripravlja, da nas tudi oskrbi z vinom.

In tega izvažanja preobilne poljedeljske produkcije ne bo še kmalu konec. Prebivalstvo res raste v Ameriki v takih razmerah, da se v severnih ameriških državah množi vsako leto za tri milijone in da bode koncem tega stoletja že štel 100 milijonov ljudi namesto sedanjih 56 milijonov. Pa koliko je še neobdelane zemlje, da tudi tačas ne bo le dovolj živeža za domače prebivalstvo, temveč ga še dosti preostajalo za izvozno.

Pri sedanjih nizkih žitnih cenah pa se celo v Ameriki ni več izplačevalo delo in zato se je v tekočem letu za 3 milijone akrov zemlje manj s pšenico zasejalo, kakor lani. Iz te številke pa vidimo, da je jedino od Amerike odvisna žitna cena.

Kako pa je mogoče, da Amerika postavlja svoje žito za tako malo ceno v Evropo? Razlogi so različni. Prvič so zemljišča po ceni, torej je uloženi kapital majhen in ne zahteva velikih svot za obrestovanje. Ako se dobi „acre“ zemlje, ki bi pri nas veljal 150 do 200 gld., za 10 do 20 dolarjev, treba pri nas računati 750 do 10 gld. za zemljiško rento, v Ameriki le 1 do 2 gld. Zemljišnega davka ne poznajo ali ga dežele nalagajo le v tako majhnih zneskih, da ni nobene primere z našim zemljišnim davkom, podvojenim po deželnih in občinskih prikladah. Delo tudi v Ameriki ni ceneje, kakor pri nas, a rabijo se vsakojaki poljedeljski stroji in zemlja, ker še ni izpita, ne potrebuje gnojenja. K vsemu temu še pridejo nizke železniške tarife za prevozno blaga in ljudi.

Nikjer na svetu se železniška mreža ni razvila tako čudovito in velikansko, kakor v Ameriki. V Združenih državah je blizu 200.000 kilometrov železniških prog, torej toliko, kolikor na vsem drugem svetu skupaj. Te železnice so lastnina 1500 delniških družeb in reprezentujejo kapitalno vrednost 16 milijard gold. Družbe so ves kapital same uložile in država je k večjemu pripomogala tako, da je družbam prepuščala zemljo za progo in ob obeh straneh. S to zemljo so družbe potem delale velike kupčije, ker so jo oddajale naseljencem ali z oddajo in prodajo še čakajo na višje zemljiške cene. Ker pa so se železnice hitreje zidale, nego je raste promet, delale so si mej seboj divjo konkurencijo, in mnogo družeb je prišlo na kant. Od leta 1876 do 1883 izgubili so delničarji 1476 milij. dolarjev v železnicah uložnega kapitala, pa to jih ni prestrašilo, da so le v letih 1880 do 1883 zidali 45.000 kilometrov novih železnic in da se je v tem času investiralo v železnice nad 2000 milij. dolarjev. Lani je zopet bila huda kriza in prišle so mnoge železnice pod sekvester.

Za stranke pa je takšen konkurenčni boj prav koristen, ker se vsled njega znižajo tarife ne le do

tiste meje, pri kateri še more shajati železnica, temveč še nižje. Zgodilo se je, da so železnice samo da bi uničile konkurenčna podjetja, zastoj prevažale blago in ljudi in jedenkrat se je celo prigodilo, da se je plačevala, umeje se da le za par dni, premija potovalcem, da so se vozili po neki železnici. Ravnatelj te železnice je imel namreč ukaz od upravnega odbora dotičnega delniškega društva, da mora svoje tarife za en dolar niže postavljati kakor konkurenčna železnica in ko je konkurenčna začela voziti zastoj, dajal je ravnatelj, strogo se držeč odborovega ukaza, potnikom še dolar povrhu.

Vsled tega konkurenčnega boja prevaža se žito od glavnega ameriškega trga v Chicagu do New-Yorka za 48 kr. kv. in od New-Yorka do Liverpoola za 46 kr., toraj znašajo prevozni troški za vso daljavo od Chicaga do Liverpoola le 94 kr. in ameriški poljedelec, katerega stane produkcija pšenice le 530 kr. kv., ima še dobiček, ako pšenico proda v Evropi za 7 do 8 gld. v zlatu.

V Ameriki, to je v Združenih državah pridelalo se je še l. 1869 le 27 milj. kv. pšenice, leta 1877 že 98 milj., l. 1881 pa 120 milj. Izvažalo pa se je v Evropo l. 1877 24 milj. kv., l. 1880 že 50 milj. Izkaz o ameriški trgovini v dobi 1884/85 kaže, da se je izvažalo pšenice za 72 milj. dolarjev, pšenične moke za 52 milj. dol., koruze za 28 milj., rži za 2 milj. in ovsu za 1½ milj. dolarjev, torej za vsem za 156 milj. dol., blizu toliko, kolikor v dobi 1883/84, v kateri se je teh produktov izvažalo za 158 milj. dol. Dalje je Amerika preko morja poslala v Evropo mesenine za 83 milj. dolarjev, namreč svinjine za 42 milj., govedine sveže in slane za 14 milj., slanine (špeha) za 22½ milj. dolarjev. Amerika je torej dobivala za živež, poslani v teku jednega leta v Evropo 239 milijonov dolarjev, lep denar, kateri bo morala Evropa v gotovem in sicer v zlatu poslati v Ameriko, če ne bo tjakaj izvažala svojih pridelkov in fabrikatov.

Proti takemu uvažanju tujih pridelkov pa se brani Amerika z visokimi carinami, s katerimi dosega dvojni namen: da omogoče razvoj domače industrije in da iz carine dobiva znatne zneske v državno blagajnico. Industrija se je vsled te obram-

LISTEK.

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

XVII.

Vojteh se je zaljubil v istini v krasno devo iz mlina. Za Boga, rečete morda, kaj je pozabil že po polnem na uboga Katarino? Kaj ni dosti na tem, da so jo obsenčili — vsaka le za kratek čas — povabna udova, Vesna, Emilka v zajetem njegovem srci? Kaj budi v njem čute ljubavi vsaka primerno ustvarjena ženska, s kojim ga zapeljuje pot življenja? —

Ne recite tako! Ne majajte z glavo! Vzpomnite se časa, ko ste bili v dobi Vojteho, izprašujte vest in vzpoznavajte, da vam je i z vsakim pogledom na lepo žensko pala iskra ljubezni v zajetno srce in da so samo okolnosti užgali to ali ono iskro v močnejši, stalnejši plamen.

Po gostem se je umikal Vojteh naslednje dni z obličja gospoda Stoklase in lazil okoli plotu, ki je delil vrt Procházke od vrta mlinarjevega. Čakal

je tam tako dolgo, da se je sneg cvetočih vej na drugi strani razdelil in mej njimi se laskavo zvesetili očesi Lidunčine. Tako srečavanje početkom od njene strani slučajno, zmenilo se je nakrat v redni sestanek. Jedenkrat odločil se je Vojteh dlje in prelezel plot. Potem prihajal je že do lese sosednjega vrta in konečno bil je v mlinu vsakdanji gost. Mlinar in mlinarica nista imela nič proti tem pohodom, temveč pozivala sta mladeniča prav prijazno. Tako se je mogel često zabavati na samem z dekletom. A zabava bila je iz cela nedolžna. Vojteh govoril ji je največ o češki in svetovni literaturi in ji predčitaval svoje pesni iz kartanih otiskov, ki je je za njim na kmete poslala tiskarna za korekturo.

Ona pa je popolnovala navadno prestanke njegovih predavanj z veselimi smehom.

Stoklasa ni imel toliko časa, da bi zapazil pota mladega prijatelja. Bil je obkrojen z mnogostransko delavnostjo. Včasih je naredil daljše izlete do prirode, od koje se je vračal jako razjarjen. Običajno pa ga je drugi dan bolela glava.

Rad se je bavil z ribarstvom: ostavil je včasih za rana postel — na pod je pozabil — in hitel z velikim trnkom k najbližjemu potoku, obkrojen s tolpo

otrok, od dne do dne naraščajočo. Sedeval je tam po senčno vrbo na bregu, metaje oprezno trnek v vodo in daval z denarjem in drugimi darovi prijaznim otrokom veselje, da bi okoli njega igrali svoje navadne igre, pripovedovali vsakojaka otroška recila in pevali pesni. Žal, da ni javila vada njegovega trnka jednako privlačnost na vodno žival, kakor njegovi krajcarji in sladčice na vaško mladež. Ni pa se omejeval samo na deco. Ustavil se je tudi pri vsaki priliki pri odraslih vaščanih, pogovarjal se z njimi na odkritosrčen način in utikal se v posebnosti njihovega življenja in v globino njihovih čutov; karal je je, zakaj so odložili bujni stari kroj in pozabili običaje, pesni in bajk svojih dedov; učil jih je mnoge krasne prostonarodne vaze, recila in zagovarjanja, kakeršna je bil spoznal iz nekoliko tiskanih zbirk. Razume se, da mu je pripravilo tako počenjanje hitro pri vaščanih veliko spoštovanje in da je bila osobnost njegova vselej predmet simpatijske pozornosti.

Vender nastopki njegovega delovanja niso bili dobri. Jedenkrat na primer je pozval po krčmarji v vasi vsakega, ki bi hotel na določeni nedeljski dan k svobodni razpravi o različnih okolnostih narodnih in vseobčnih v plesno dvorano, največji taki

bene carine res tako povzdignila, da se jej ni več treba bati tuje konkurence, doneski iz carine pa so bili tako visoki, da se ž njimi ne le obresti državnih dolgov pokrivajo, marveč se tudi dolg amortizuje. In tako bode Amerika v 10 ali 15 letih brez državnih dolgov, držeč se starega Jeffersonovega načela, da mora vsaka generacija pokrivati dolgove, katera je naredila. Ker se računa za generacijo 33 let, amortizovati se mora vsak dolg v 33 letih. Pametno načelo, po katerem bi se naj ravnale vse dežele in ne manj vsaka družina. Potem bi kmalu bil konec tistim ogromnim bogastvom nakopičenim pri majhnem številu kapitalistov in prvi korak bil bi storjen za urejenje nezdravih socialnih razmer.

Konkurencija ameriška pa bo čimdalje hujša, ker pri nas vsled rastočih državnih dolgov in stroškov za vojaštvo davki rastejo, v Ameriki pa, če se ne znižujejo, vsaj jednaki ostanejo. Dokler se je iz Evrope v Ameriko pošiljalo toliko ali še več blaga, kolikor smo dobivali živeža in drugih produktov iz Amerike, bilo je nekako ravnotežje. V poslednjih letih pa se kaže za Ameriko ugodni položaj, da menj uvaža, nego izvaža. Zlasti v dobi 1884/85 znašal je uvoz 577 milj., l. 1883/84 še 667 milj. dolarjev, nasproti pa je izvoz blizu jednak ostal 726 milj. 1884/85 in 724 milj. l. 1883/84. V poslednjem letu se je torej za 149 milj. dolarjev menj uvažalo, kakor izvažalo in ta znesek so morali Evropeji pokriti po drugem potu. Zato se ni čuditi, ako beremo v poročilo statističnega urada ameriške vlade, da se je upeljalo zlata 26½ milj. dolarjev, izvažalo pa le 27 milj.

Amerika je tedaj v svoji bilanci na vse strani aktivna in če bo tako naprej šlo, postala bo stara Evropa sužnja mladi Ameriki, ker le Rusija jedina še more prenašati ameriško konkurencijo.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

3. Za tarifno št. 109. „Barvilni les“; b) zdrobljen (t. j. rašpan, semlet, razrezan). Leta 1878 urejena znižana uvoznina za „barvilni les zdrobljen“ (t. j. rašpan, semlet ali razrezan) z gld. 1.06 na 50 kr. metercent uplivala je na to obrt, česar se je bilo že prej bati, zelo škodljivo. Bojazen se je minola leta, žal! še preveč potrdila, kajti vsled znižane carine pomnožila se je uvožnja od severa neizmerno, tako da preti uničiti to obrt popolno, ako se ne najde opomoči.

Take odpomoči bi se smeli prizadeti krogi s toliko večjo opravičenostjo nadejati, ker jo ukazno zahtevajo ne le skušnje zadnjih let in veleva nujna premena v izdelovanju, povišanje uvoznine na pravo razmerje z izlečki barvilnega lesa, ampak ker more tudi carinska novela nemške države, zaščit, s katerim se je ona opasala proti tuji uvožnji, prisiliti vendar le Avstrijo, da premeni uvoznine tako, kakor so nepogrešno potrebne v zaščit avstrijske trgovine, obrti in kmetijstva.

Take odpomoči treba najnujnejše obrtni stroki, ki se bavi z drobljenjem barvilnega lesa in barvilnih korenov, ako neče, da se zatre po tekmovanju od severa, in posebno v južnih pokrajinah cesarstva,

kamor se mora surovina iz Trsta dovažati, bilo bi nemogoče, da se vzdrži.

V kaki meri se je pomnožila uvožnja zdrobljenega barvilnega lesa iz Nemčije, odkar se je znižala uvoznina, kažejo uradni izkazi desetletja 1875 do 1884. Poleg teh iznaša uvožnja na metercente:

preko Trsta:	iz Nemčije:
1875: 161	5.323
1876: 105	4.576
1877: 70	5.698
1878: 42	6.377
1879: 118	7.010
1880: 383	9.603
1881: 240	10.590
1882: 220	13.448
1883: 231	13.956
1884: —	14.812

tedaj, odkar se je znižala carina, pomnožila se je uvožnja od severa za blizu 300 %.

Ta množitev je rasla neprestano; vsled znižane carine gospoduje nemško tekmovanje že sedaj avstrijskim deželam, ki največ rabijo barvilnega lesa: Česki, Moraviji in Šleziji; tudi že zdaj sili v srce našega cesarstva — v kronovino Dolenjo-Avstrijsko in se bode še od leta na leto širilo, ker so nemškemu tekmovanju razmerja mnogo ugodnejša nego avstrijskemu.

Nemško tekmovanje ima že po krajevnih in prevoznih razmerah preogromno prednost nad avstrijskimi izdelovalci. V Hamburgu, ki je po svojem urejenem in obilnem plovnem prometu z vsemi deli zemlje pred vsemi odločilen, so pogoji nakupovanju ne le glede količosti, ampak tudi glede boljšega kupa mnogo lažje, nego se avstrijskim izdelovalcem nudijo; štajerski, kranjski ter primorski pa morajo dobivati barvilni les v kosih in barvilna korena le preko Trsta. — Vrh tega so na severu ugodna prevozna razmerja v severne avstrijske kronovine po od leta do leta cenejših plovstvenih razpošiljavah po Labi in Odri in pa severni prevozni zavodi, ki opirajo obrt in trgovino v vsakem obziru po vsemožnih sestavah. Celo v odpravi barvilnega lesa po železnici v najvažnejše potrošne kraje severnih avstrijskih pokrajin ima Hamburg veliko prednost izdelovalcem južnih pokrajin nasproti. Po železnicah se razpošilja prav redkokrat in izjemno, navadno se odpravlja blago s sestavljenim plovnim in železničnim tovorstvom, in kake razlike so glede prevoznih stroškov v prid Hamburga, razvidijo se iz sledečega kazala, iznašajoč za metercent:

od Hamburga:

z železnim tovorstvom:		s sestavljenim plovnim in železnim tovorstvom:	
n. m.	gld. a. v.	n. m.	gld. a. v.
v Liberce 2,72 à 60 s. =	1,63	1,25 à 60 s. =	—,75
„ Prago 2,78 „ =	1,72	1,50 „ =	—,90
„ Brno 3,86 „ =	2,32	3,22 „ =	1,93
„ Krnov 3,67 „ =	2,20	2,09 „ =	1,25
„ Belsko 4,26 „ =	2,55	2,48 „ =	1,49
„ Opavo 3,86 „ =	2,32	2,26 „ =	1,36
„ Lvov 6,93 „ =	4,15	4,84 „ =	2,90
preko Trsta:			
v Liberce: gld. 3,05			
„ Prago: „ 2,84			

prostor v vasi, in je tudi dostavil, da plača za vse zbrane s svojimi lastnimi potroški. V določeni dan sešlo se je gostov, da je jedva zadoščala dvorana. Početkom imel je zbor obečajoč obraz. Vsi so poslušali, pijoč molčé, razkladanjem gospoda profesorja; toda h koncu začne se prepir in slednjič i ruvanje, pri kojem je bil mimo drugih tudi Stoklasa, nedvomno neopazeno, vržen skozi dveri.

Drugi slučaj. Kar se mu ni posrečilo pri splošnosti, poskusil je profesor posamično.

Na jednom svojih izletov do prirode seznanil se v osameli krčmi s človekom, ki je njegovo poučevanje zanimivo poslušal, in plača zanj račun. Od tega časa se je srečaval z njim često; ta človek je prisedel vselej k njegovi mizi in poslušal pozorno njegove besede, če treba polu dne, in izpraznil vsako čašo na njegovo zdravje. Vidé pristopnost in zdravo jedro, koje se je skrivalo pod zanemarjeno in raztrgano vnanjostjo, usmili se ga Stoklasa, da uresniči nad njim davno obečano misel. Zmenivši se s tem človekom, zvanim v obče „trapasti Lorenc“, gre z njim k vaškemu krojaču in zahteva, da bi mu vzel mero za častitlive jirhaste hlače in sploh za vso starejšo vaško obleko. Toda mož igle, ki mu je Stoklasa že prej nekak ukor dal, da širi popa-

čeno tujo nošo in otrovlja prirojeni samorastli ukus ljudstva, zavrže to zahtevo in pridene, da šiva samo po najnovejših uzorcih. Profesor moral se je obrniti v bližnje mesto in tam stoprav je preskrbel svojemu vaščanu nekaki idealni, po lastnem ukusu sestavljeni narodni kroj, sestavljen iz jirhastih hlač, širokega izšivanega pasú, do vratu zapetega telovnika in dolge, z velikimi gumbi posajene suknje modre barve, visokih črevljev in po jedni strani obrobljene polhovke. Ko konečno naš učenjak ugleda pred seboj „trapastega Lorenca“ v vsej tej slavi, stopijo mu v oči solze radostnega ginenja in v srci se ukrade nadeja, da morda ta uzor zavrne i ostale k dobremu staremu okusu. Toda prvi nastop uzornega vaščana na javnem uvede vso vas v predpustne burke. Ves nedorastli zarod ga je obsul s krikom in tudi dorastli so ga pozdravili z nebrzdano veselostjo, da je hitro utekel pred temi izgredi v gostilno; a i tja se je drevila razuzdana druhal in uganjala z njim, upijaje ga, predpustne burke, da si je konečno uzorni vaščan, dobro napit, dovolil grobe šale in na noč so ga vrgli v občinsko ječo.

Ali kakor to podjetje Stoklasino, jelo se je motati i predéno Vojtehovo. Vračaje se s sprehoda zagleda nakrat na podkrajci lesa na ovinku poti,

v Brno:	gld. 1,96
„ Krnov:	„ 2,40
„ Belsko:	„ 2,46
„ Opavo:	„ 2,67
„ Lvov:	„ 3,86

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. oktobra.

Državni zbor odložil je svoje zborovanje, ki je trajalo pet tednov. V tem času je zbornica poslancev imela 15 in gospodska zbornica 6 sej. Največ časa se je porabilo za adresno debato. Poleg tega so se rešile nekatere neodložljive predloge zakonov, kakor budgetni provizorij, zakon o nabiranju vojaških novincev, izjemni zakon in nekaj drugih predlog. Več načrtov zakonov izročilo se je odsekom v pretres. Inicijativnih predlogov stavilo se je 32, od katerih sta se pa še le dva rešila. Interpelacij stavilo se je 15, vlada je še le petim odgovorila. Kakor se govori, snide se državni zbor še le 22. januarja.

V kratkem se bode imenovalo za bogoslovsko fakulteto v **Pragi** več profesorjev, ki bodo predavali v českem jeziku. Kadar bode na tej fakulteti dovolj českih profesorjev, hode se pa ustnovila samostojna bogoslovna fakulteta in tako bode popolno Praško česko vseučilišče.

Nauje države.

Konferenca se snide še le koncem tega tedna v Carigradu. Mej vlastni se še ni doseglo nikako sporazumljenje. V tem so sicer velelasti jedine, da ima Turčija pravico ustanoviti v Rumeliji status quo ante, a proti temu, da bi se Turčiji naročilo poslati svoje čete v Vzhodno Rumelijo, pa imajo razne velelasti pomisleke. Angleži bi rajši videli, da se prizna zedinjena Bolgarska, zato pa povekša Srbija in Grška, nego da turške čete uderó v Vzhodno Rumelijo. Blizu jednaci misli so Francozi. Zadnje dni se je sicer zatrjevalo, da je Italija jednaci mislij s cesarskimi vlastmi, kar se tiče vzhodnorumelijskih zadev. Toda javno mnenje v Italiji je jko odločno na strani Bolgarov. Dan na dan zatrjujejo italijanski listi, da je pravica narodov, da sami odločujejo svojo osodo, višja, nego vsi dogovori sve.a. Kakor sedaj stvari stoje, je gotovo, da bodo velelasti jedine, da naj se ustanovi status quo ante, ako se dá mirno ustanoviti. Ko bi pa zato bilo treba turške sile, tedaj se bosta Francija in Anglija odločili od Nemčije, Rusije in Avstrije. Tudi Italija v tem slučaju ne bode več podpirala politike cesarskih vlastij, kajti ko bi to storila, bi palo ministerstvo Depretisovo, ki ne stoji baš na trdnih nogah. Kaj da se bode zgodilo, ko bi se Bolgari uprli sklepom konference, se še sedaj ne da sklepati.

Bolgare je nagovor avstrijskega cesarja v delegacijah jako potr. Zgubili so poslednje upanje, da bi Avstrija podpirala njih težnje. Bolgarska vlada je na to takoj odpoklicala z Dunaja Načoviča, katerega je bila poslala tja, da bi skušal Dunajsko vlado pridobiti za Bolgare. Predno je odpotoval ta diplomat z Dunaja, imel je pogovor z dopisnikom „Pokroka.“ Dopisnik ga je vprašal, kak utis je napravila izjava v cesarjevem nagovoru, da bodo vlasti skupno postopale, da ustanove prejšnji red na Balkanu, na bolgarsko vlado in če je on že dobil kako poročilo o tem. Načovič mu je odgovoril, da ne more tajiti, da jako bolesten utis. Če tudi so zastopniki Rusije Bolgare že dovolj poučili, da Rusija ne mara za nikake premembe na Balkanu, vendar je ta nagovor jako potr. Bolgare, kajti s tem je njih poslednje upanje razrušeno, in on ostavi z žalostnim srcem Dunaj. Na vprašanje, kdo je temu

vedeče do vasi, presenečen obraz Josipa, lokaja gospoda Skočdopola, odetega na pot v polno, skrbno osnaženo livrejo in nesočega ob strani različne terbe. Ko se oba pobereta iz uzajemnega presenečenja in prijateljski pozdravita, pripoveduje lokaj po poti v vas Vojtehu, da se njegovi gospod, kakor vsa velika gospoda, na poletni čas preseli in sicer baš v to vas in da ima tu i izbrano (lokaj razodene to Vojtehu pod pogojem, da molči) jako bogato nevesto.

Lokaj bil je v naši vasi cel burkež. Vse se je drevilo v gostilno, kjer je pričakoval ta parasit pri steklenici piva svojega gospoda in gledal z napetostjo nasproti bodočnosti. Čez malo časa prijezdi po cesti od lesa na konji v elegantni jezdeški opravi, z drobnim bičem v roci gospod, kojega telesne prednosti in uglajeni takt so učinili na vaščane globoki vtis. Skočdopole najel si je, prebivši noč v gostilni, poletno stanovanje v jedni iz najlepših hiš vasi in se je udal nekaj časa gonjenju zajcev z okolnimi loveci in drugim kavalirskim zabavam. Pozor cele vasi bil je obrnen izključivo nanj, da je stopil i Stoklasa v ozadje. Pripovedovala so se čudesa o njega velikogospodskim razveseljevanji in vedenji, o njega visoki družbini stopinji in bogatstvu, pridevali so mu i plemeniti rod, in to tem raji, ker je lokaj

kriv, zmalaj je s prva Načovič z ramama, čez nekaj časa pa odgovoril: „Slovani.“ „Ali hočete s tem reči, da Rusija in Srbija“, vprašal je nadalje dopisnik, na kar mu je Bolgar prikiplal. Ko ga je še dalje povpraševal dopisnik, mu je odgovoril, da Rusija sprva ni bila proti združenju, toda to je trajalo samo nekaj dni, zlasti, kar se tiče ruske diplomacije. Ko so Rusi videli, da bi Bolgarska utegnila biti samostojna, bilo je s prijateljstvom pri kraji. Ko ga je dopisnik še vprašal, kaj se je potem zgodilo, odgovoril je, da mora kot diplomat in Slovan molčati. Potem sta se začela pogovarjati o odnošajih mej Srbijo in Bolgarsko. Načovič je v pogovoru primerjal ti dve državi, dvema hčerama, kateri hoče oče peljati na ples. Ker pa nima dovolj denarja, da bi obema napravil novi plesni obleki, pusti obe doma. Nadalje je rekel bolgarski agent, da njegov narod trpi zaradi Srbov. Bolgarsko združenje pospeševati imela bi bila Evropa vsaj eden uzrok. Sklicevala bi se bila na to, da je to volja bolgarskega naroda, ki želi združenje, in da so Rumeliji klicali Aleksandra. Drugače je s Srbijo. Ko bi bili Srbi podpirali ustajo v Stari Srbiji ter bi bilo tamošnje prebivalstvo kralja Milana poklicalo na pomoč, bila bi evropska diplomacija lahko opravičevala kompenzacije Srbiji. Bolgari bi ne bili nič imeli proti okupaciji stare Srbije, še radi bi bili dali nekaj bolgarskih vasij, da le rešijo združenje. Ker bolgarski narod trpi zaradi Srbov, če tudi ti neso začeli vojne, bode se ga polastila velika nevolja na Srbe. Na vprašanje, kaj bode z Južno Bolgarsko, odgovoril je Načovič, da združenje se more sicer nekaj časa zadrževati, a nazadnje ne bode le uresničilo Bolgar ni zastoj zapustil svojega dela, in prijel za orožje. Carigradska konferenca se bode popolnem zatrla bolgarskih teženj. Ideja združenja se bode še marljiveje gojila. Naj prevzame upravo kdor koli, bolgarski narod ga bode iz srca sovražil, kajti videl bode v njem nasprotnika združenju. Nevolja na zatiralce bode vedno naraščala in nikdo naj se ne čudi, ako se narod, ki je že toliko trpel, posluži sile. Diplomacija pri zeleni mizi more nekaj časa zavirati združenje bolgarskega naroda, naravnega hoda stvarij, ki zahteva združenje, ne bode zavrla, zato jej manjka moči. Sedaj imamo škodo, rekel je ta diplomat, a nazadnje bode vendar zmaga naša, s tem upanjem ostavim Dunaj. Nek veljaven politik avstrijski mu je nekdaj zagotovil, povedal je nadalje Načovič, da bi Avstrija ne bila proti združenju, da le Srbija dobi kako odškodovanje. To pa je seveda sedaj drugače in uzrok temu je iskati v Kromerizi. Združenje ima le jednega prijatelja. To je Anglija, Anglija Salisbury jeva. Kdo bi se bil to mislil 1879. leta. Tako se menjajo časi, jako žalosten ostavim Dunaj, a mislim, da se vidiva v ugodnejših razmerah, končal je svoj pogovor ta bolgarski diplomat.

Kakor se zagotavlja, bode se **Srbija** takoj razorožila, ko bi vlasti sklenile popolni status quo ante. Ko bi pa vlasti dovolile le najmanjše spremembe v prid Bolgarov, bode Srbija takoj zahtevala kake kompenzacije.

Angleški vojni minister Hamilton izjavil je predvčeraj v nekem političnem društvu, da vlada namerava v dveh letih napraviti devet novih oklopnih.

Birmanski kralj je na angleški ultimatum neki že odgovoril s silo. Več indijskih čet je že dobilo povelje, da imajo takoj odriniti na birmansko mejo.

Domače stvari.

— (Imenovanja.) Davčni nadzornik dr. Benno pl. Possaner-Ehrenthal in finančni koncipist Anton Tomassini imenovana sta finančna komisarja,

imel pri vsi udeležitvi okoli svojega gospoda nekaki nimbus tajnosti, kakor bi bil to kaki knez, potujoč incognito.

Vse to bi mu bil Vojteh prav rad prepustil, toda Skočdopole začel se je obratno približevati miinu in njegovi zali vili. Počastil je včasih mlinarja s kratkim razgovorom pred hišo, povzpел pa se je i do te mere, da je stopil tudi noter, in ko nečno je oblažil mlin s pogostimi pohodi. Vojteh se je preveril, da bogata nevesta, o koji mu je pravil lokaj pod pogojem, da molči, ni nobena druga, nego njegova črnooka Lidunka. Da je mlinar bogatin, izvedel je že prej od svojih gostiteljev.

Ko Skočdopole prvokrat opazi mladeniča, užali se nekako in reče: „Aj, mi se poznamo; ste li še v spojenji z g. Brzobohatom?“ Vojteh odgovori seveda zanikaje. Na dalje vedel se je proti njemu gzdalin bodisi prezirlivo bodisi z dojetno ironijo. Pri ustupu tega meteora elegance v krog mlinarjeve rodbine obtičal je tam naš junak v globoci senci. Zdelo se mu je, da ima Lidunka oko in usmeh samo za onega in da i njeni roditelji pozor obračajo samo na njegovega tekmeča. V njegovo srce se je urila globoko ost ljubosumnosti, ali bolje bolestne resignacije; niti v snu se mu ni vzbudila nada, da bi se kedaj mogel tehtno meriti s svojim tekmečem.

(Dalje prih.)

praktikant dr. Vladimir Globočnik pa finančni koncipist pri finančnem ravnateljstvu primorskem.

— (Pravila Ljubljanske podružnice) družbe sv. Cirila in Metoda so že potrjena. Delovanje in nabiranje članov bode se torej takoj pričelo in nadajamo se, da bode vsak rodoljub v tem oziru storil svojo dolžnost.

— (Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) je razposlala do konca pretečenega tedna vsega skupaj 355 knjižic, izmed teh 284 krajcarskih in 71 desekrajcarskih — Največ knjižic je oddanih se ve da na Kranjskem, namreč 275; na Primorskem 34, na Štajerskem 26 drugod 20; na Kranjskem pobira 221 poverjenikov krajcarske in 54 poverjenikov desekrajcarske doneske; na Primorskem 30 krajcarske in 4 desekrajcarske; na Štajerskem 20 krajcarske in 6 desekrajcarske; drugod 13 krajcarske in 7 desekrajcarske. Največ knjižic kurzira se ve da po Ljubljani, namreč 148, in sicer 117 krajcarskih in 31 desekrajcarskih; 13 jih je v Trstu, 12 na Dunaji, 10 v Novej Vasi pri Rakeku, 8 v Kranji, 7 v Lescah, 5 v Novem Mestu, po 4 so v Celji, Cerknici, Idriji, Postojini, Reki, Vrhniki in Zagorji pri Litiji. Po 3 so v Dolenjem Logatci, Gorenjem Logatci, Gradci, Ljubnem pri Gornjem Gradu, Mariboru, Planini (trg), Prigorici pri Ribniški Dolenji Vasi in v Sodražici; po 2 v Borovnici, na Brdu, v Gorijah, Št. Jarneji, Kameniku, Komendi, Loki, Loži, Metliki, Radovljici. Razdrtem, Selcah, Semiči, Trnovem in Žireh na Kranjskem, v Dreženci pri Kobaridu, Gorici, Komnu, Kopru, Pulji in Ravnem pri Cirknem na Primorskem, v Ljutomeru, Mozirji, Ptui in Veliki Nedelji na Štajerskem. Posamezne knjižice nahajajo se še v Trnaji pri Postojini, Šmihelu pri Žužemperku, Goričah pri Kranji, Knežaku, Svibnem, Podbrezji, Premu, Ribnici. Polhovem Gradci, Dobravi pri Kropi, Kropi, Kamen Gorici, Vrbovem pri Ilir. Bistrici, Dovjem, Planini nad Vipavo, Ustiji, Slapu, Bistri, Ljubnem pri Podnartu, Ratecah, Litiji, Višnji Gori, Kostanjevici, Begunjah pri Cerknici, Št. Vidu pri Zatičini. Studenci pri Igu, Jesenicah in Bohinjski Bistrici na Kranjskem; v Bolci, Šmarji pri Gorici, Gabrijah pri Ajdovščini, Brezovici pri Materiji, Nabrežini, Barkovljah, Šupuljah pri Sežani, Tolminu in Barki pri Divači na Primorskem; v Polzeli, Žusmu, Seegrabnu, D. M. v Puščavi, Št. Jurji pri Celji in Ormoži na Štajerskem, v Zagrebu, Liencu in Celovci. Razprodanih je do sedaj 11 krajcarskih knjižic. Te dni poslali sta se nam kot 10. knjižica pod št. 183 iz Ljubljane (poverjenik g. R. K.) in kot 11. knjižica pod št. 156 iz Zagorja pri Litiji (poverjenik g. J. M.) že tretja iz istega kraja in druga od jednega in istega poverjenika. Prav toplo zahvalo gg. poverjenikom na njihovem marljivem trudu. Le tako naprej! (Denar in oglasila pošiljati je gosp. dr. Josipu Starétu, blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

— (Vabilo) k ustanovnemu zboru akademične podružnice v Gradci „družbe sv. Cirila in Metoda“ kateri bode v torek 3. nov. ob 8. uri zvečer v gostilni „zum wilden Mann“, Jakomini-gasse. Spored. I. Pozdrav gostov in udov. II. Potrčilo pravil. III. Volitev načelnštva, namestnikov in podružničnega zastopnika pri I. društvenem obnem zboru. IV. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi najuljudneje ustanovni odbor.

— (Prijatelje zgodovine slovanske) opozarjamo, da si v g. V. Petričiča prodajalnici na glavnem trgu morejo ogledati fotografirano ustanovno diplomo srbskega samostana Ravanice in državni pečat srbskega carstva. Diploma je iz 14. stoletja in podpisal jo je slavni car Lazar.

— (Deželni zbor hrvatski) je včeraj zopet začel zborovati, a bil je slabo obiskan, ker je še mnogo poslancev odsotnih. Sklenil je, da se poslanci Tükory, Viljem Hatz, dr. Gregor Tuškan, Miloš Zec, Štefan Tudić in Milan Pavlović izroče sodniji. Sicer je pa bila jedina važna točka interpelacija dr. Mazzure o odpusčenji vladnega tajnika Jurija pl. Milića iz službe.

— (Poskušena sleparija.) Včeraj imeli so postreščeki dosti posla in nosili so pisma po mestu, za katere bi imeli dobivati tisočake. Že jutraj zgodaj prinesel je postrešček g. Druškoviču pismo, v katerem njegov prijatelj g. Josip Zorec, vulgo Dolinar iz Švice prosi, naj mu posodi 1000 gld., ker je premalo denarja seboj vzel in se mu ponuja izvrstna kupčija. Tisočak naj se kar postreščeku izoči. A gosp. Drušković je previden mož in rekel je postreščeku: Dolinarju že posodim 1000

gld. in tudi več, a sam naj po nje pride, saj v Ljubljani nikjer ni daleč. Nameravana sleparija je torej tu spodletela. A tudi drugod slepar ni bil srečnejši. Niti gospa Krašna ni hotela dati 1000 gold., niti g. Lorencijeva zahtevanih 1500 gold. in tudi gosp. Plahutnik ni šel na limanice. Pisma, katera je pisala ista roka, oddala so se policiji, katera je sleparju že na sledu. Konec bode toraj jako žalosten. Najboljšo kupčijo napravili so postreščeki, če so sploh dobili plačilo.

— (Vjeta tatova.) Včeraj prišla sta znana postopača Hudabivnig in Prijatelj v gosp. Poženela prodajalnico na Cojzovi cesti ter sta ponujala na prodaj sod, kateri njimi je dal neki tukajšnji trgovec, da ga spravita v denar. G. Poženel odvrnil je, da naj pripeljeta sod, potem se bode že dalje razgovarjalo. V istem hipu pa stopi v prodajalnico trgovec, o katerem sta lopova trdila, da jima je sod izročil. Stvar se je hitro razjasnila in policija je takoma, ki sta sod na Bregu ukrala, prav hitro preskrbela brezplačno prenočišče.

— (Ogenj.) Včeraj ob 1/2 12. uri dopoldne začelo je greti v Črni vasi na Ljubljanskem barji. Vnelo se je v koči šte. 43, ki je lastnina sester Mice in Jere Šušteršičeve, po nepredvidnem kurjenji v peči. Pogorela je koča, svinjak in hlev in požarna bramba Ljubljanska, prihitevši na pogorišče, ni imela več drugega posla, nego gasiti ostanke, da se ogenj ni dalje širil. Škode je nad 400 gld. Pogorelki nesta bili zavarovani.

Prošnja.

Katoliška družba rokodelskih pomočnikov v Ljubljani želi si ustanoviti svoj lastni dom, kakor ga imajo njene sestrice po drugih mestih, tudi v dokaj neznatnih, kakor je Ljubljana. Ta želja ni nova, marveč že toliko stara, kakor družba sama; a le na dan si nesmo upali ž njo. Čeravno nam je od leta do leta bolj silila na svitlo. — Družba je sicer jako varčevala pri milodarih, ki jih je v 30. letih svojega obstanka od raznih podpornikov vsprejemala in že si je tudi prostor nakupila za zidanje družbinske hiše; a zidanja si še ne upa pričeti, ako ne dobi zdatniše podpore. Ker pa bi bilo vsako odlaganje te pridobitve, kakor do zdaj, še bolj v prihodnosti silno škodljivo družbinim koristim in potrebam, obračamo se do vseh dobrotnikov in velikušnih pospešiteljev blagodejnih naprav, naj nam pristopijo na pomoč. Dobro sicer vemo, da kjer koli je premoženje v radodarnih rokah, nikjer se ne manjka prosilcev; vendar nam ravno ta velika radodarnost, ki je mej nami v zadnjih časih toliko koristnih naprav sklicala v življenje, daje pogum, da se še mi drznemo zaupno obračati se do vseh blagotutnih src, naj se po svoji moči in dobri volji usmilijo tudi katoliške družbe rokodelskih pomočnikov!

Naj bodo naši dobrotniki prepričani, da dar, ki ga tej družbi naklonijo, je gotovo dobro obrnen, kajti ni ga opravila, ki bi bilo za sedanji čas toliko potrebno, kakor mladim rokodelcem pomoči, da ostanejo vrli katoliški poštenjaki. In ravno, ker čas zdaj stavi vsestranske večje terjatve, naši tako krvavo potrebni družbi pa velikanske zapreke in težave, bi družba — pri najboljši volji sodeložnikov — ne mogla kaj časa uspešno delovati, ako si ne pridobi lastnega primernega domovanja. Ker ta družba ni lokalne pomembe in koristi, ampak z veseljem vsprejmlje poštene rokodelce od vseh strani, — od kodar koli si pridejo v Ljubljano dela iskat — srčno želimo, da bi tudi glas naše zaupljive prošnje daleč na okrog segal in ugodno odmeval.

Darovi naj se blagovolijo pošiljati kateremu izmed tu podpisanih.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1885.

Katoliške družbe rokodelskih pomočnikov

načelnik:

Janez Gnjezdca,

katehet dveh mest. deških šol.

Družbeni varuhi (v imenu vseh gg. varuhov):

Josip Gerber,

hišni posestnik in knjigovez.

J. N. Horak,

hišni pos-stnik in rokoviear.

Mihael Pakič,

hišni posestnik in trgovec z leseno robu.

Razne vesti.

* (Koliko stoje parlamenti.) Koliko stoji francoska zbornica poslancev, povzamemo iz budgeta

za 1886. leto: dnevnišče poslancev 5,256.000, plača predsednika 72.009, plače kvestorjev 27.000, plače rednih uradnikov 625.000, plače pomočnih uradnikov 45.000, plačila dninarjev 64.000, priklade za poštno in brzojavne uradnike 5.100, podpore bivšim uradnikom 2.700, prinos za blagajnico za starce 16.000, za zdravniško pomoč 11.000, pisarska priprava 55.000, razne tiskovine 500.000, naročnina za „Journal Officiel“ 25.960, kurjava 44.500, svečava 98.000, obleka vratarjev in slug 26.000, za vozove 3000, stavbne poprave 150.000, ohranitev pohištva 75.000, knjižnica 25.000, razni izdatki in rezervni zaklad 180.000, svetinje in znamenja 7000, stroški za odseke 50.000, vkupe 7.393.260 frankov. Naj omenimo še nekatere dijetne razmere v drugih deželah. V Nemčiji poslanci ne dobivajo nikakih dijet, zato pa državni zbor stoji na leto samo 409.670 mark. Na Grškem je samo jedna zbornica in vsak poslanec dobiva 2000 drahem (frankov) za vsako zasedanje. V Srbiji šteje skupščina 134 poslancev in vsak poslanec dobiva 8 dinarjev (frankov) na dan, dokler traja zasedanje. V dosedaj omenjenih državah volijo se poslanci s splošno volilno pravico, samo v Srbiji jih 33 omenjuje kraj. Na Angleškem je volilna pravica zavisna od gotove vsote davka. Člani angleške spodnje zbornice ne dobivajo nikakih dijet, ravno tako tudi italijanski poslanci ne. V Belgiji dobi vsak poslanec 423-20 frankov (200 gld.) za vsako zasedanje, naj bode dolgo ali kratko. Oni poslanci, ki bivajo v Brussliji, morajo pa zastoj opravljati poslanstvo. To je jako dobro sredstvo proti „parlamentarcem po poklici.“ Na Holandskem dobiva vsak poslanec 4223 frankov (2000 gld.) na leto. Na Španjskem je volilni „census“ za volitev poslancev, kateri pa ne dobivajo nobene plače. V demokratičnej Norvegiji je volilna pravica navezana tudi na neko vsoto davka, poslanci pa dobivajo 12 kron (16-25 frankov) na dan, dokler traja zasedanje. Poleg tega se njim povrnejo potni troški. V Prusiji dobivajo deželni poslanci, katerih je 433, po 15 mark na dan. Troški za prusko zbornico poslancev proračunjeni so za prihodnje leto na 1.207.370 mark. Demokratiško načelo se je najbolj uresničilo v Švici. Tu je splošna in tajna volilska pravica in vsak Švicar, ki je dopolnil dvajseto leto, more biti voljen v narodni zbor. Vsak član narodnega zbora dobiva 20 frankov na dan zkozi vse zasedanje; poleg tega se mu pa še povrnejo potni troški. Avstrijski in ogerski državni poslanci dobivajo tudi, kakor je znano, dijet. Troški za avstrijski državni zbor proračunjeni so za bodoče leto na 966.889 gld.

Odprto pismo*)

g. Antonu Broč-tu, kaplanu v Borovnici.

Ker se vam, g. Broč, le ne poleže slepa strast jeze, ter sedaj, ko se vam je zopet stol utrdil tu v Borovnici, n ste se tako lepo hinavsko v cerkvi ljudstvu blinili, da hočete brez razločka otroke v krščanskem nauku poučevati — primoran sem vam tu očitno postaviti sledeča vprašanja:

1. Ali je delal Gospod, katerega nauk širiti mej ljudstvom je vaša naloga, kak razloček?
2. Ni li Gospod vsem jednako brez razločka stanu oznanjeval sveto vero ter pri pouku nikdar gledal, kolikrat ga kdo posluša?
3. Ali ne učite vi nauk Kristov, se li bojite, da bi se moji otroci prehitro ne naučili nauka Gospodovega?
4. Li ne učite besed Gospodovih, ko je klical: „Pustite male k meni“, ali ne delate vi nasprotno?
5. Ste li opravičeni moje otroke poditi iz šole?
6. Imate li vi pravico strašiti moje otroke s tedenskim in tudi mesečnim zaporom za to, ker želé poslušati po dvakrat iz vaših ust oznanjevano (če je res) besedo božjo?
7. Mari res mislite, da so moji otroci vaše mačke, ko jim obetate, da jih skozi okno iz šole pomečete, ako vas v šoli počakajo?
8. Ali res mislite, da morajo moji otroci pred vami trpeti zato, ker sem b l jaz primoran pod svetostjo prisege govoriti iste besede, katere ste razžaljivo govorili in zaradi njih bili tudi obsojeni?
9. Mari res mislite, da se bodem jaz vašemu napuhu klanjal?
10. Je li to pedagogično, ko naročate otroku v šoli, da bi moral jaz vas prav ponižno prositi, da odpustite otrokom, ki vam neso nikdar nič žalega storili, in to le jednemu, to je Viko-tu, a za Lavoslavo po vašej pameti ni odpusčenja? Za Boga, kaj more 6—8 leten otrok storiti?
11. Li ne učite vi, pa če že ne vi, uči pa naša vera, da se mora sovražniku odpustiti. Morebiti ne veste, da je Gospod mej drugim rekel: Vsa jeza naj iz srca zgine, predno solnce zaide!
12. Morebiti res mislite, da je vse dobro, če se ravname po besedah: Ne gledaj me, poslušaj me! Mari ne veste tega, da vzgledi za sabo potegnejo?

Kadar mi, g. Broč, odgovorite na vsa ta vprašanja povoljno, strinjajoč se s sveto vero, katero vi širite — takrat pa hočem na tem mestu povedati svetu za vas povoljno, rekoč: Pobiljšal se je.

Janez Borštnik.

*) Uredništvo za objave pod to rubriko ni odgovorno.

V **novem času** se množe pritožbe, da se mesto jedino uplivihih švicarskih pil lekarja R. Brandta prodajajo drugi izdelki za pristne švicarske pile, kakor kaže sledeče poročilo: Neutitschein Moravsko). Dolgo sem se mi je zapiralo ob moji bolezn. Moj zdravnik svetoval mi je lekarja R. Brandta švicarske pile, ki so mi jako dobro dele. Žal, da sedaj ne morem dobiti nikakih pristnih pil, ampak le ponarejene, katere nemajo nikakega upliva. Prosim Vas itd. Karol Hugelmann, c. kr. major v pokoji.

Vselej se je treba prepričati, da ima vsaka škatljica R. Brandta švicarskih pil (dobé se v škatljicah po 70 kr. po lekarnah) beli križ na rdečem polji in imenski počrk R. Brandta in zavrniti vsake drugače zavite pile. (415)

Izdatelj in odgovor ni urednik: Ivan Železnikar.

Tržne cene v Ljubljani

dné 28. oktobra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	650	Speh povejen, kgr.	66
Rež,	553	Surovo maslo,	84
Ječmen,	437	Jajce, jedno	25
Oves,	309	Mleko, liter	8
Ajda,	423	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	520	Telečje	62
Koruza,	540	Svinjsko	58
Krompir,	250	Koštrunovo	36
Leča,	8	Pišanec	50
Grah,	8	Golob	17
Fižol,	850	Seno, 100 kilo	187
Maslo, kgr.	90	Slama,	178
Mast,	80	Drva trda, 4 metr.	760
Speh frišen,	56	mehka,	550

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. okt.	7. zjutraj	728.02 mm.	8.2° C	sl. szh.	obl.	80 mm.
	2. pop.	727.10 mm.	12.2° C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	726.00 mm.	9.2° C	sl. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 9.9°, za 1.1° nad normalom.

Vremensko poročilo 27. oktobra. Nad severnim morjem je zračni tlak jako nizek še pod 730 mm. v Vzhodni in južni Evropi pa kaže barometer nad 760 mm. V centralni Evropi je zračni tlak jako pal. V Avstriji je najnižji zračni tlak 740 mm. v Pragi, najvišji 757 v Raguzi. Na Angleškem, Francoskem in severozapadni Nemčiji so viharji zapadni vetrovi. V največ krajih je nebo oblačno in dežuje. Temperatura se ni dosti spremenila. Morje je v zapadni Evropi viharno, Jadrjansko je pa mirno. Pričakovati je zapadne vetrove, oblačno, dež brez spremembe temperature.

Dunajska borza

dné 28. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 40	kr.
Srebrna renta	82	75
Zlata renta	109	—
5% marcna renta	99	70
Akcije narodne banke	865	—
Kreditne akcije	283	—
London	125	05
Srebro.	—	—
Napol.	9	96
C. kr. cekini	5	96
Nemške marke	61	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	95
Ogrska zlata renta 4%	98	45
5% papirna renta 5%	90	70
5% štajerske zemljišč odvez obliq	104	—
Dunava reg srečke 5%	100 gld	115
Zemlj. obd. avstr. 4% zlati zast. listi	125	40
Prior. obliq Elizabetine zapad. železnice	115	—
Prior. obliq Ferdinandove sev. železnice	106	50
Kreditne srečke	100 gld	175
Rudolfove srečke	10	17
Akcije anglo-avstr. banke	120	97
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	184	40

Ucenec

ne spod 14 let star, **vsprejme se takoj** v neke večje prodajalnici z mešanim blagom na **Dolenjskem**. — Kaj več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (623—8)

Tropinec in žganje iz vinskih drožij,

stare in novo blago, prodaja na drobno in d. belo **JANEZ WAGNER**, posestnik žganjarnice v **Modernu na Ogerskem**. (624—2)

A. RAUNICHER-jeva
zaloga čevljarskega blaga,
Židovske ulice št. 6,
priporoča častitemu občinstvu svoje lastnoročne izdelke čevljarskega blaga za **gospode, gospe in otroke** v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah. — Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo (603—4)
čevljev za dečke in deklice,
ki se izjemoma po **jako znižanej ceni** razprodajejo.

Guirlande in vence za na grobove
najokusnejše narejene in v velikej izberi, kakor tudi
trakove za vence
v vseh barvah in širokostih, s kakersnim koli napisom priporoča
HUGO FISCHER,
Ljubljana, Preširnov trg. (615—3)

Izjava.

Ker je neka neznana osoba hotela si goljufivo izposoditi na moje ime precejšnje svote, objaviim, da sem jaz le takrat plačnik, če sem **sam** za katero reč zavezal se plačati.

Na Dobravi, dne 28. oktobra 1885.

Jože Zoro,
posestnik.

(631)

Starine
iz zlata, srebra, porcelana in postekliné (email), podobe, čaše, steklenice, čipke, bisere itd. (627—3)

kupuje po najvišjih cenah
M. Ernst, Hotel Elephant, soba št. 43,

Umetne (489—19)
zobe in zobovja
ustavlja po najnovejšem ameriškanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Čiščenje in zboljšanje vina.
Najgotovaje, najhitreje in najcenejše sredstvo za **čiščenje** in **zboljšanje** vina in **popravljanje** bolnega vina je

prava francoska galerta
tvrdke **COIGNET & C.** v Parizu, Lyonu, Marseillu.
To **zajamčeno sredstvo** z navodilom, **kako je rabiti**, se vedno dobiva pri tvrdki
A. HARTMANN v Ljubljani,
pisarna v Tavčar-jevi palači. (587—7)

Prememba
kupčijskega prostora.
Usojam si naznanjati mojim čestitim kupovalcem in sl. občinstvu, da sem se **preselil s 1. oktobrom** iz Kolizeja
v Spodnjo Šiško,
v klet hiše nekdanje gostilne „pri Guziji“, sedaj lastnina gospoda Jenka, na desni strani Celovške ceste.
S spoštovanjem (573—9)
J. C. JUVANČIČ,
posestnik vinogradov na Bizeljškem in vinski trgovec v Ljubljani.

Dr. Spranger-jeve
kapljice za želodec.
Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, medicinski svetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodčnim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, krču v želodec, omedlevici, glavobolu, trebušobolu, zasliženju, želodčni kislini, vzdigovanju, omotici, koliku, škrofeljnom itd., proti zlatej žili, zaprtju. Hitro in brez bolečin meče in povrnejo slast do jedi. Poskusite samo z malim in prepričajte se sami. Jedna stekl. 50 in 30 kr.
Pri gospodu lekarji Svobodi, pri **Zlatem orlu**, na **Preširnovem trgu**. (716—85)

Tisočkrat izkušeno domače sredstvo
„pristni“
PAIN-EXPELLER
z morskim mačkom“
bi ne smelo manjkati v nobeni hiši.
Cena 50 vinarjev.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.